

Володимир Івасюк –

основоположник української естрадної музики

***«Візьми з собою мою
пісню – я в неї щастя
наспівав»***

Володимир Михайлович Івасюк (4 березня 1949, Кіцмань, Чернівецька область, Українська РСР, СРСР — 24/27 квітня, 1979, Брюховицький ліс під Львовом, УРСР, СРСР) — український композитор-виконавець, музикант, мультиінструменталіст (володів кількома музичними інструментами: скрипка, фортепіано, віолончель, гітара), поет. Герой України (2009, посмертно). Лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка (1994, посмертно), Республіканської премії ЛКСМУ імені Миколи Островського (1988, посмертно) та номінації «За внесок у розвиток музичної культури України ХХ століття» (2001, посмертно). Син письменника Михайла Івасюка.

Один із основоположників української естрадної музики. Автор 107 пісень, 53 інструментальних творів, музики до кількох вистав. Професійний лікар, скрипаль, грав на фортепіано, віолончелі, гітарі, виконавець пісень, живописець.

18 травня 1979 року його знайдено повішеним у Брюховицькому лісі під Львовом. Версія про самогубство було піддано сумніву і розслідувано додатково вже у роки незалежності.

Володимир Івасюк народився 4 березня 1949 року в місті Кіцмань Чернівецької області в родині учителів Михайла Івасюка і Софії Карякіної. Мати родом із Запорізької області. У родині також була донька Галина.

1955 року, коли Володимирові було 5 з половиною років, пішов учитися за класом «скрипка» до місцевої дитячої музичної школи, створеної зусиллями батька.

У 1956—1966 роках навчався в Кіцманській середній школі.

Будинок, в якому народився Володимир Івасюк.

1962 року взяв участь у завершальному концерті обласного огляду музичних шкіл Буковини.

1963 закінчив Кіцманську музичну школу. Влітку вступив до Київської музичної десятирічки імені Миколи Лисенка на спеціальність альт. Навчався лише впродовж першої чверті. З другої, через хворобу, повернувся до Кіцмана та навчався у середній та музичній школах за класом фортепіано.

1964 року написав музику до першої пісні «Колискова» на вірші батька. У рідній школі створив дівочий вокальний ансамбль «Буковинка».

У червні 1965 року ансамбль «Буковинка» завдяки перемозі в республіканському конкурсі здобув право взяти участь у святковому концерті на честь «25-річчя возз'єднання Буковини в єдиній українській державі». Крім того, музикантів нагороджено поїздкою по Дніпру.

1966 року разом із сім'єю переїхав до Чернівців. Вступив до Чернівецького державного медичного інституту, але першого ж дня його відрахували за випадок з пам'ятником Леніна (у квітні того року, за два місяці до закінчення школи, Івасюк з однокласниками випадково скинули бюст Леніна у Кіцмані). Перший секретар Чернівецького міськкому комсомолу Аркадій Казімірський допоміг йому влаштуватися на завод «Легмаш» учнем токаря. Там Володимирові доручили керувати заводським хором, який через півроку став лауреатом обласного конкурсу. Під псевдонімом «Весняний» надіслав на обласний конкурс пісні «Відлітали журавлі» на вірш В. Миколайчука та «Колискова для Оксаночки» на власний вірш. За пісню «Відлітали журавлі» нагороджений першою премією.

1967 року завдяки позитивній характеристиці, яку написали на «Легмаші», поновив навчання в медичному інституті. Там став учасником самодіяльного ансамблю пісні й танцю «Трембіта», у якому грав на скрипці. Завдяки його старанням в інституті створено камерний оркестр. 1972 року перевівся до Львівського медичного інституту.

1968 року в телепрограмі Українського телебачення «Камертон доброго настрою» разом з ансамблем «Карпати» виконав пісню «Я піду в далекі гори».

1970 року склав пісні «Червона рута» й «Водограй», які 13 вересня вперше виконав з Оленою Кузнецовою на Театральній площі міста Чернівці у прямому ефірі передачі «Камертон доброго настрою». Путівку в життя пісням дав ансамбль «Смерічка» Л. Дутковського (солісти Назарій Яремчук, Василь Зінкевич, М. Ісак, звукорежисер Василь Стріхович).

У травні 1971 року текст і ноти «Червоної рути» опублікував тижневик «Україна». У серпні того ж року режисер Роман Олексів зняв у селищі Яремча український музичний фільм «Червона рута», в якому головні ролі виконали Софія Ротару й Василь Зінкевич. У фільмі звучить багато пісень Івасюка. Пісня «Червона рута» увійшла до двадцятки переможниць першого всесоюзного фестивалю «Пісня-71». На завершальному концерті в Останкіно її виконали солісти ансамблю «Смерічка» Назарій Яремчук, Василь Зінкевич і автор Володимир Івасюк у супроводі естрадно-симфонічного оркестру під керівництвом Юрія Силантьєва.

Меморіальний музей Володимира Івасюка. Чернівці

1972 року на Чернівецькому телебаченні відбулася прем'єра пісні «Балада про дві скрипки», яку виконала Софія Ротару. Пісня «Водограй» у виконанні ансамблю «Смерічка» Левка Дутківського (солісти Мирослава Єжеленко та Назарій Яремчук) у Москві перемогла в телевізійному конкурсі «Алло, ми шукаємо таланти!» та на фестивалі «Пісня-72».

1972 року В. Івасюк переїхав до Львова. Там навчався в медичному інституті й розпочав студії у консерваторії на підготовчому відділенні.

У листопаді на запрошення Володимира Івасюка у Львівському театрі ім. Марії Заньковецької його пісні виконав ансамбль «Смерічка» під керівництвом Левка Дутківського.

Початок співпраці з поетом Ростиславом Братунем, яка стала етапною у творчості композитора, припадає на осінь 1972 року. Ще до знайомства Івасюк написав пісню «Коли між нами не було нічого» на однойменний вірш Братуня. Загалом у цій співпраці створено 22 пісні.

1973 року закінчив Львівський медичний інститут, вступив в аспірантуру до професора Т. Митіної.

У серпні 1974 року в складі радянської делегації взяв участь у міжнародному пісенному конкурсі «Сопот-74», де Софія Ротару виконала його пісню «Водограй». Із сестрою Галиною здійснив коротку подорож Польщею.

У вересні 1974 року розпочав навчання на композиторському відділенні Львівської консерваторії в класі Анатолія Кос-Анатольського.

У 1974–1975 роках працював над музикою до вистави «Прапороносці» за однойменним романом Олеся Гончара. Режисер вистави — Сергій Данченко. Прем'єра вистави відбулась 19 березня 1975 року. Музику В. Івасюка високо оцінили критики.

У серпні-вересні 1975 року в селі Розтоки на Буковині режисер Віктор Стороженко зняв фільм «Пісня завжди з нами», в якому Софія Ротару виконала 6 пісень В. Івасюка.

У липні 1976 року В. Івасюка відрахували з консерваторії за те, що під час зйомок цього фільму він пропускав заняття. Створив музику до вистави «Мезозойська історія» у Дрогобицькому обласному муздрамтеатрі.

1977 року відновив навчання у Львівській консерваторії в класі Лешека Мазепи. Софія Ротару з піснею Івасюка «У долі своя весна» перемогла на фестивалі «Сопот-77». Вийшли платівка-гігант «Пісні Володимира Івасюка виконує Софія Ротару», яку записано ще 1974 року, а також збірка його пісень «Моя пісня».

У квітні 1978 року взяв участь у Всесоюзному конкурсі молодих композиторів у Єревані. Піаністка Л. Десяткіна виконала на конкурсі «Сюїту-варіації» на тему народної пісні «Сухая верба» В. Івасюка.

У жовтні 1978 року взяв участь у Всеукраїнському зльоті творчої молоді. Було виконано «Сюїту-варіації для камерного оркестру» та відбулася прем'єра пісень «Літо пізніх жоржин» на вірші Р.-Братуня, «Нам спокій, друже, тільки сниться» на вірші Романа Кудлика (у виконанні соліста Львівської опери Ігоря Кушплера).

У листопаді 1978 року здобув перемогу на всесоюзному конкурсі композиторів-студентів консерваторій у Москві — дипломи II ступеня за «Сюїту-варіації для камерного оркестру» та «Баладу про Віктора Хара».

У квітні 1979 року був членом журі I Республіканського конкурсу артистів естради в Хмельницькому. Виїхав до Львова в ніч з 23 на 24 квітня.

24 квітня 1979 року за телефонним викликом вийшов з дому і більше не повернувся. 18 травня тіло Володимира Івасюка випадково знайшли в Брюховицькому лісі під Львовом. Точна дата смерті невідома. 22 травня відбувся похорон Володимира Івасюка на Личаківському цвинтарі.

Могила Володимира Івасюка у Львові

Меморіал Володимиру Івасюку на місці трагічної загибелі у Брюховицькому лісі.

2 березня 1994 року президент України Леонід Кравчук підписав Указ про присудження посмертно Володимиру Івасюку Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка.

2001 — на V Ювілейній Церемонії нагородження лауреатів Всеукраїнської премії у галузі музики та масових видовищ «Золота Жар-птиця» Володимира Івасюка нагороджено у номінації «За внесок у розвиток музичної культури України XX століття».

У березні 2009 року Указом Президента України Віктора Ющенка присвоєно звання Герой України (посмертно).

Твори

Пісні на власні слова

- «Відлітали журавлі»,
- «Я піду в далекі гори»,
- «Червона рута»,
- «Водограй»,
- «Пісня буде поміж нас»,
- «Лиш раз цвіте любов»,
- «Я — твоє крило»,
- «Ласкаво просимо»,

- «Наче згряя птиць»,
- «Колискова»,
- «Мандрівна музика»,
- «Два перстені»,
- «Там за горою, за крем'яною»,
- «Капелюх» та інші.

Пісні на слова різних поетів, зокрема Дм. Павличка, О. Гончара, Б. Стельмаха, М. Петренка, Ю. Рибчинського, Р. Братуня, Р. Кудлика та інших. (понад 40) — «У долі своя весна», «Кленовий вогонь», «Літо пізніх жоржин», «Балада про дві скрипки», «Світ без тебе» на слова Василя Бабуха, «Балада про мальви» на вірші Богдана Гури та інші.

Для хору - Сюїта (цикл обробок українських народних пісень) для хору без супроводу (1978).

Інструментальні твори

- Сюїта-варіації на тему української народної пісні «Сухая верба» (1977),
- Сюїта-варіації для камерного оркестру (1977),
- три п'єси для фортепіано,
- «Осіння картинка» — для віолончелі,
- три п'єси для скрипки,
- музика до вистави «Прапорноносці» (1975, збереглися фрагменти).

Підготовлено за матеріалами відкритих джерел